

Наталя Гавриш, Ольга Косенчук

Хрестоматія

Моя країна — Україна

*Національно-патріотичне
виховання дошкільників*

Харків
Видавництво «Ранок»
2022

Рекомендовано до використання в закладах дошкільної освіти

Рецензенти:

Барна Х. В. – доцент кафедри дошкільної освіти Мукачівського державного університету, кандидат педагогічних наук

Кіндратець І. В. – доцент кафедри дошкільної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук

Моя країна — Україна: хрестоматія для дошкільнят з національно-патріотичного виховання / автори і укладачі — Наталя Гавриш, Ольга Косенчук. — Харків: Ранок, 2022. — 96 с.

ISBN

Хрестоматія «Моя країна — Україна» є навчальним посібником для дітей старшого дошкільного віку, що дає змогу реалізувати завдання Державного стандарту дошкільної освіти в напрямі національно-патріотичного виховання. Хрестоматія містить широку жанрову палітру тематично об'єднаних фольклорних і літературних творів для їх використання в освітньому процесі закладів дошкільної освіти. Методика роботи з літературними творами передбачає активну позицію дитини у сприйнятті та осмисленні інформації, виконанні розвивальних завдань, націлених на формування позитивного образу своєї країни, розширення уявлень про її національні і державні символи, історію, традиції та культуру українського народу. Хрестоматія може використовуватися паралельно з робочим зошитом з національно-патріотичного виховання чи самостійно. Призначено для дітей, вихователів закладів дошкільної освіти, батьків.

УДК

ПЕРЕДМОВА

Будь-яка країна має шанс на благополучне майбутнє, якщо її громадяни від найменших до найстарших виявляють повагу до історії свого народу, шанують традиції, піклуються про природу, зміцнюють своє фізичне і моральне здоров'я для щасливого життя і готовності, за потреби, захистити свою рідну землю, дати відсіч ворожим силам.

Відомий педагог Василь Сухомлинський вбачав у патріотизмі ціннісно-смыслову серцевину, стрижень людини, яка відчуває себе часткою свого народу. І це спонукає її до активної життєвої позиції стосовно власного життя і життя своєї країни. Наразі, коли однією зі світових тенденцій є глобалізація стосунків між країнами й окремими людьми, коли певною мірою стираються кордони між соціально-економічними, культурними ознаками окремих держав і народів, що позначається новим терміном «людина світу», є небезпека втрачання народами національних рис, знецінення культурної спадщини, традицій, історичної пам'яті. Ось чому, націлюючи дітей і молодь на пізнання й повагу до світової культури, традицій інших народів, з якими їх зводитиме життя, ми маємо зміцнювати їх національну ідентичність як основу, на якій проростатиме справжній патріотизм.

Хрестоматія «Моя країна — Україна» об'єднала тематичну добірку фольклорних і літературних творів національно-патріотичного спрямування, які доцільно використовувати в освітньо-виховному процесі закладів дошкільної освіти і родинному вихованні.

У попередньому слові маємо намір пояснити, який зміст ми вкладаємо в поняття «національно-патріотичне виховання» та за яким принципом відбувалося добирання творів для цієї збірки.

Патріотизм (грецьк. *patris* — батьківщина) означає любов до рідної землі, відданість їй і своєму народові. Патріотичне виховання має починатися з дошкільного віку, коли відбувається закладання культурно-ціннісних орієнтирів духовно-етичної основи особистості дитини, розвиток її емоцій, відчуттів, мислення, механізмів соціальної адаптації в суспільстві, починається процес національно-культурної самоідентифікації, усвідомлення себе в навколишньому світі. Цей період життя людини є найсприятливішим для емоційно-психологічного впливу на особистість, оскільки образи сприйняття дійсності, культурного простору дуже яскраві і сильні. Вони залишаються в пам'яті надовго, а іноді і на все життя, що дуже важливо у вихованні любові до Батьківщини.

Враховуючи, що невід'ємною складовою формування почуття патріотизму є культурний розвиток дитини, ми звернулися до мистецтва слова, відбитого у фольклорних і літературних творах. Під час визначення змісту хрестоматії були враховані основні напрями національно-патріотичного виховання: формування уявлень про сім'ю, родину, рід і родовід; краєзнавство і народознавство; ознайомлення з явищами суспільного життя рідної країни; формування знань про історію держави, державні та національні символи; ознайомлення з культурною спадщиною свого народу.

Хрестоматія з національно-патріотичного виховання розроблена в комплекті з робочим зошитом, який має спільну зі збіркою структуру. Робота за цим комплектом посилить освітньо-виховний потенціал обох посібників, хоча кожен із них є самодостатнім і може використовуватися окремо.

Посібник починається зі стислого викладення методики щодо використання фольклорних та літературних текстів у національно-патріотичному вихованні дітей. Структурно видання

складається з дванадцяти тематичних розділів, що об'єднують відповідні за змістом твори. У ньому представлено широку жанрову палітру творів: оповідання, казки, вірші, віршовані історії, легенди, малі фольклорні форми (загадки, прислів'я, приказки, потішки, заклички, колискові, ігровий фольклор тощо). Враховуючи потреби сучасного освітньо-виховного процесу, тексти систематизовані за способами їхнього опрацювання (читання з обговоренням, декламування, мовленнєва гра тощо) і доповнені відповідними методичними рекомендаціями. У хрестоматії подані запитання за змістом творів; завдання на поглиблення розуміння життєвих цінностей, підтримку інтересу до родинних і народних традицій; варіанти активностей та ін.

Важливою для ефективного використання хрестоматії «Моя країна — Україна» є наскрізна ідея, що стосується забезпечення активної позиції дошкільників у процесі художньо-естетичного сприйняття та «проживання» творів. Саме тому ми радимо

педагогам частіше звертатися до особистого досвіду дітей, оцінки та обговорення суспільних явищ, спонукати малечу до активної художньої комунікації з однолітками за змістом літературних творів, до участі в різноманітній проєктно-пізнавальній діяльності, до користування за допомогою дорослих різними сучасними інформаційними джерелами, до спільної участі у громадських справах тощо.

Наголошуємо на необхідності забезпечити під час занять не лише прочитання текстів, а саме «проживання» їх, що допоможе долучити дітей до вивчення досвіду, звичаїв, поглядів, смаків, норм поведінки, що склалися історично і передаються в українських родинах від покоління до покоління (вітатися, дякувати, уввічливо звертатися, допомагати одне одному, шанувати старших, піклуватися про рідних, відзначати пам'ятні дати та ін.).

Сподіваємося, що пропоноване видання буде корисним не лише педагогам, які працюють з дошкільнятами, а й для вчителів початкової школи, батьків — тобто всіх дорослих, від кого значною мірою залежить бажання допомогти нашим дітям зростати справжніми громадянами рідної України.

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ У НАЦІОНАЛЬНО- ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ

Художнє слово, літературне мистецтво завжди було могутнім інструментом формування свідомості людини й виховання її душі, а книга влучно названа В. Сухомлинським головним, вічним, нескінченним світочем, джерелом духовно багатого життя. Ми розглядаємо художнє слово, втілене у фольклорних і літературних творах як потужний засіб національно-патріотичного виховання дітей. Адже завдяки знайомству з художніми текстами діти пізнають традиції, мудрість, літературну творчість (пісні, казки, прислів'я, приказки, ігри, загадки тощо) українського народу, розширюють уявлення про народне декоративно-прикладне мистецтво (вишивку, гончарство, різьбярство, петриківський розпис, яворівську іграшку). Тобто дошкільники поступово отримують цілісне уявлення про втілену в художній і предметній творчості своєрідність українського народу.

Фольклорні та літературні тексти стають для дитини надзвичайними за значенням джерелами соціально значущої інформації (первинні соціальні уявлення, соціальні ролі, норми мовленнєвого етикету, ознайомлення з українським довкіллям). До того ж літературні твори для дітей передбачають цілеспрямоване знайомство з широкою палітрою літературної творчості письменників і поетів-класиків, сучасних авторів, що надає їм найяскравіші зразки художньої словесності. Чимало літературних творів спрямовано на розвиток мовлення, збагачення словника, навчання переказу й вправлення в міркуванні на основі проблематизованих текстів.

Рекомендуємо активно використовувати літературні твори у різних формах національно-патріотичного виховання дошкільнят. Читання текстів може передувати активній пізнавальній й проєктній діяльності дітей, спонукати їх до творчого втілення власних вражень у різних видах художньо-продуктивної діяльності; переказ творів та інсценізація допоможуть вихованцям «приміряти» незвичайні образи персонажів народних казок, програти, прожити описані в них ситуації; виразне декламування педагогом, дитиною (групою дітей) поетичних творів налаштує на урочистий лад або виступить супроводом різних видів активності (спостереження, образотворення, рухливої чи сюжетно-рольової гри).

Структурна організація хрестоматії є зручною для користувачів, адже за змістом вони одразу можуть визначитися з потрібними текстами. Тематика розділів надає можливість використовувати літературні твори відповідно до актуального тематичного планування, також можна вибудувати стратегію «проживання» лонгітюдного (такого, що реалізується тривалий час, наприклад протягом навчального року з періодичністю проєктної роботи — 1–2 рази на тиждень) проєкту «Моя країна — Україна». Залежно від теми, яка опрацьовується на даний час, вихователь може дібрати потрібні літературні твори й побудувати на їхній основі чи з їхнім використанням заняття в тій чи іншій формі.

Власне, усі актуальні сучасному освітньому процесу види роботи на основі чи з використанням літературних творів доцільні для вирішення завдань національно-патріотичного виховання: *за літературними жанрами* (знайомство з малими фольклорними формами, читання й розповідання героїчних або чарівних казок, читання оповідань морально-етичної спрямованості чи гумористичних творів, ознайомлення

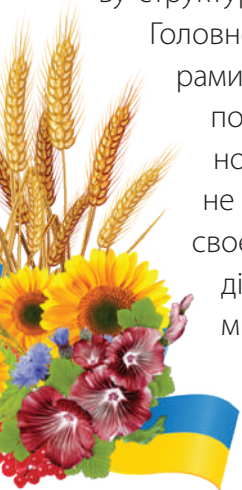

з поетичним словом); за спрямованістю змісту (односпрямовані, комплексні заняття-образи, інтегровані); за основним видом художньо-мовленнєвої діяльності (читання, розповідання, художня комунікація); за формою проведення (ігри-драматизації, етичні бесіди, узагальнювані бесіди, знайомство із різними видами театрів, показ діафільмів, слайдів, театралізовані ігри, ігри за сюжетами художніх творів, інсценування художніх творів). Важливо, щоб було забезпечено відповідний емоційний фон, підтриманий ілюстративним матеріалом чи іншою наочністю.

Хрестоматію можна використовувати в комплекті з робочим зошитом з національно-патріотичного виховання. Варіанти роботи можуть бути різні: спочатку діти розглядають потрібну сторінку зошита, потім слухають літературний твір й опрацьовують його, а потім повертаються до індивідуального чи парного виконання завдань з подальшим їх презентуванням та обговоренням. Інший варіант: роботі в зошиті передує читання твору й організація роботи з текстом. Або знайомство з текстом може збагачувати, доповнювати уявлення дітей, які вони накопичили під час роботи із зошитом. Утім і хрестоматія, і робочий зошит — самостійні, відокремлені й самодостатні навчальні посібники для дошкільнят, хоч і мають спільну тематично-змістову структуру.

Головною умовою ознайомлення дітей з літературними творами в сучасному освітньому процесі має бути активна позиція дитини як читача (точніше, слухача) літературного тексту. Адже результатом виховання мають стати не лише сформовані первинні уявлення і знання, а засвоєні практичні вміння і навички, і головне — бажання діяти згідно з нормами соціальної моралі, прийнятими твоїм народом, намір слідувати традиції, відповідати позитивному образу українця.

Цьому слугуватиме дотримання таких принципів:

- *принцип діалогізму*, врахування якого важливо, щоб навчити дітей міркувати, висловлювати та обстоювати свою позицію в процесі обговорення літературних творів. Формулювання запитань у бесідах з обговорення текстів побудоване таким чином, щоб спонукати дітей мислити й ділитися своїми ідеями, сприймати іншу думку тощо;
- *принцип проблемності* є логічним продовженням попереднього. Відомо, що діалог народжується там, де є проблема, конфлікт думок. Тільки тоді є що обговорювати. Для цього не варто запитувати про очевидне. Діти мають знаходити відповіді на поставлене запитання самостійно, розмірковуючи;
- *принцип «олюдненого» знання*. Під «олюдненим» ми розуміємо знання, наповнене особистісним смислом, яке набуто через особистий досвід пізнання. Те, що пережите особисто, напевно залишиться в пам'яті та душі дитини. Тоді як те, про що проговорено, залишається часто тільки у пам'яті. Саме тому, щоб знання стало істинним, необхідно забезпечити емоційне проживання ситуації, допомогти зробити власні висновки;
- *принцип символізації знання*. Візуалізація сприйнятої інформації за допомогою більш зрозумілого та конкретного прикладу, схеми, малюнка, моделі полегшує дітям усвідомлення ідеї, змісту та встановлення його внутрішніх зв'язків. Символізація значно посилює процес розуміння, адже примушує знаходити й відкривати невідоме, незвичайне у знайомому й звичному;
- *принцип партнерства* орієнтує на таку модель взаємин, що характеризується взаєморозумінням, проникненням в духовний світ одне одного, колективним аналізом ходу та результату цієї діяльності. Сприйняття дітей рівноправними

партнерами надає можливість їм, з одного боку, відчутти внутрішню свободу (творчості, думки, слова), а з іншого — проїнятися відповідальністю за виконання своєї частини спільної справи. Саме тому більшість завдань і запитань зорієнтована на обговорення в парах, підгрупах; на звернення до іншого тощо;

- *принцип емоційної зарядженості* передбачає демонстрування дорослими такого ціннісного ставлення, таких емоцій, які б ви хотіли отримати в результаті націленого виховного процесу. У спілкуванні і взаємодії з дітьми має бути створена така емоційна атмосфера, що характеризується відчуттям невимушеності та свободи; динамічність і розмаїття зміни видів діяльності.

Символічні позначки:

— читання з обговоренням

— колективне та індивідуальне декламування

— мовленнєва гра

— загадки

ОДЯГ УКРАЇНЦІВ

Юрій Шкрумеляк

Ой вберуся я в неділю

Ой, вберуся у неділю
У вишивану сорочку,
У червону спідничку
І корали на шнурочку.
Заплету я свої коси
І віночок зроблю з рути.
Ще й волошкою завітчуся.
Чи за мене кращій бути?!
А на нозі чоботята
Червоненькі, сап'янові.
Я — маленька українка —
Будьте всі мені здорові!

Андрій М'ястківський

Рідний край

Мама вишиває на білому полотні зелений барвінок, чорнобривці, сині волошки. Навіть маленьку качечку-утінку вишила.

- Що це буде, нене? — питає Андрійко.
- Українська святкова сорочечка для тебе.
- Чому українська? — допитується Андрійко.
- Бо вишиваю такі квіти, які ростуть на нашій землі.
А земля наша зветься Україною. І ти — маленький українець.
- А ти, мамо?

— І я українка, і татко, і бабуся, і дідусь. Ми українсько-го роду і любимо нашу землю, нашу мову, наші квіти. Україна — як наша рідна хата. І сусіди в нас є — Білорусь, Молдова, Грузія, Вірменія. Ми і сусідів любимо, бо вони наші друзі.

Запитання до обговорення

- Який одяг вдягають українці на свято?
- Що робила матуся для свого синочка?
- Як вона пояснила, чому вона квіти вишиває на одязі?
- Розкажіть про свою вишиванку.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ РЕМЕСЛА

Тетяна Винник

Вишиванка

Квіти розцвітають
Ось на рукавах,
З ірію далекого
Повернувся птах —

Дивні візерунки
Сяють, мов живі —
Мама вишивала
Оберіг мені!

Ганна Мовчан

На моєму рушничку

На моєму рушничку
Квіти, як у квітничку:
Ружі, сон, лілея біла,
А на мак ще й бджілка сіла.
Бджілка-бджілонька мала
Мед для мами принесла.

Мудра голка

Марійка любила дивитись, як мама вишиває квіти. Червона нитка до зеленої, до жовтої... Так гарно виходить. Чорнобривці, айстри, волошки, барвінок...

— Мамо, дай мені голку, полотна і ниток. Я теж хочу вишивати, — якось попросила Марійка.

— Ти ще мала, пальчики поколеш.

— От і не мала, от і не поколю! — запевнила дівчинка. — Хіба я не знаю, що не пальчики, а полотно треба колоти?

— Ну, добре. — Мама відрізала ножицями шматок білої тканини, дала голку, нитки.

Раз кольнула Марійка, вдруге. І тут нитка заплуталась.

Марійка розплутала вузли і подумала: «Мама мудрою голкою вишивала, а мені дала погану. От піде вона до крамниці, візьму її голку і теж гарний рушничок вишию...»

Пішла мати до крамниці. Марійка мерщій за мудру голку, за полотно. Та не встигла й двічі кольнути, як гострий біль пронизав пальчик. На очах виступили сльози.

— Мудра, а така колюча!.. — розсердилася дівчинка на материну голку.

— Чого ти заплакана, Марійко? — повернувшись, запитала мати.

— Рушничок вишивала. Думала, твоя голка мудра, що такі гарні квіти гаптує... А вона колеться.

— Всяка голка проворна, коли вона в мудрих пальцях.
Бери-но полотно, та не поспішай, а дивися, як треба...

Надвечір Марійка з матір'ю вишили першу волошку.

— То хто мудрий? — усміхнулася мати. — Голка чи пальчики?

Запитання до обговорення

- Яким українським ремеслом мріяла оволодіти дівчинка?
- Що сказала мама?
- Розкажіть, як дівчинка спробувала сама вишивати.
- Чому мама голку мудрою назвала?
- Чи хотіли б ви самі навчитися вишивати?

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ СТРАВИ

Віра Правоторова

Вареники

Ліпили вареники тато із братом,
Вареників вийшло багато-багато.
Я також не бавився, в ігри не грався,
Розкочувать кульки із тіста старався.
А потім варила вареники мама
І так жартувала тим часом із нами:
— Кухарики в мене — найкращі у світі!
Без вас не змогла б я цю страву зварити.
Вареники любить вся наша сім'я:
Матуся і татко, мій братик і я.

Активності за змістом тексту

- Обговорення улюблених страв у сім'ях дітей.
- Ліплення вареничків із солоного тіста.
- Інтерв'ювання дітьми своїх товаришів і знайомих дорослих про улюблені страви.

Микола Сингаївський

Якби

Якби пшоно, якби сіль, то зварила б я кисіль.
Якби снігу та дощу, то зварила б я борщу.
Якби трохи простокваші,
То зварила б горщик каші.
Якби яблука та сушки,
Наварила б з перцем юшки.
Якби гречка та овес, наварила б я чудес.
От би вийшла смакота...
Це вам справа непроста.

Запитання до обговорення

- Цей віршик веселий чи серйозний? Як ви це зрозуміли?
- Із чого ви могли б зварити кашку?
- Чи можна зварити кисіль з пшона та солі?

Віра Правоторова

Рецептик

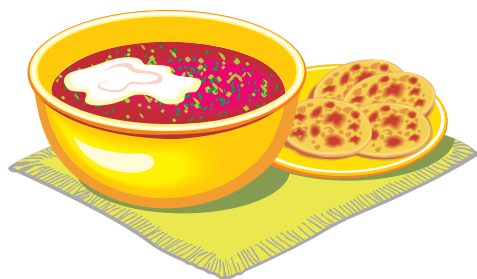
Наварили борщику
У великім горщику:
Молода квасоля,
Морква й бараболя.

А води для борщику
Попросили в дощику.
Тут прийшов буряк,
Каже: «Все не так!»

Страва не така,
Бо — без буряка».
Кликали й капусту,
Бо було негусто.
Плакалась цибуля:
— Запросить забули...
Виходу нема —
Тож прийшла сама.
Мала в пелені
Трави запашні,
Перець, сіль, приправу.
Буде борщ на славу!
Борщик доварили
І обідать сіли.

Раптом двері: «Ри-и-и-п» —
Йде зелений кріп,
А за ним сметана:
— Ми ще не зарано?
Всі гукали: «Дощику!
Йди спробуй борщику!»

Ганна Чубач

Два маленькі баранці

вірш-гра

Два маленькі баранці
Напекли собі млинців:
— Ой! Ой!

Біля столу сіли
І все зразу з'їли:
— Гам! Гам!
Два маленькі баранці
Захотіли ще млинців:
— Дай! Дай!
Та вже масла мало
І муки не стало:
— Зле! Зле!

Да маленькі баранці
З-за неспечених млинців:
— Так! Так!
Билися рогами: «Гуп-гуп!»
Тупали ногами: «Туп-туп!»
Ось як!
А коли втомилися,
Зразу помирилися:
— Цьом-цьом!
Спритно обтрусилися,
Біля столу всілися:
— Ох-ох!

І листком капусти
Щиро поділилися:
— Хрум-хрум!
Отакі от молодці
Два маленькі баранці!
Отакі! Отакі!

Загадки про страви до частування

Є із сиром, із грибами,
із чорницею, вишнями.
Можна цукром посмачити
Чи сметаною полити. *(Вареники.)*

Довго з тіста їх ліпили,
У окропі поварили.
Потім дружно ласували,
Ще й сметанки додавали. *(Вареники.)*

Цибулина і морквина,
Бурячок і капуста,
Ще й картопля — шусть у горщик.
Ну й смачний ми зварим ...*(борщик).*

У воду цукор, з продуктів
Сиплемо тільки сухофрукти,
Варимо в каструлі й от
Вийшов в нас смачний ...*(компот).*

В розмальованій хустині,
Солоденька всередині.
Коли нею почастують,
Діти тішаються, ласують. *(Цукерка).*

Як господиня навчилася готувати вареники

Українська народна казка

Було це дуже давно. Одного разу молода господиня вирішила для свого чоловіка приготувати вареники. Нарвала вишень, малини, встушила капусти, печінки, наварила картоплі, приготувала сиру та й наварила вареників. Склала їх у велику миску, зробила засмажку з цибулі, гарно їх полила нею, перетрусила і поставила у теплому місці, щоб вони не вихололи, поки чоловік з роботи прийде. Через деякий час вона почула сердитий шепіт:

— Ти чим мене вимазуєш червоним?

— А ти чого розчавлюєш мене?

— Ти дуже солоний, не торкайся до мене!

— Що це пристало гірке до мене? — чулось з-під кришки.

Відкрила миску — стало тихо. Але вареники чомусь зовсім не схожі на ті, які вона складала: якогось незрозумілого кольору і вигляду. Одні посиніли, інші почервоніли, одні худі, інші товсті.

Попробувала їсти, але вареники з ягодами стали солоні, з картоплею і капустою — солодкі, з сиром — гіркими.

Соромно було господині такі вареники подавати чоловікові. Тож вона знову нарвала ягід, встушила капусти, приготувала картоплі, сиру та й наварила вареників. Але склала їх всі окремо. З капустою, картоплею і печінкою олією засмажила, з сиром — маслом полила, а з ягодами — цукром посипала. Поставила і почала прислухатись, чи не будуть

знову вареники шуміти. В мисках було тихо, всі вареники мирно лежали в своїх мисках і чекали з роботи господаря.

Коли прийшов чоловік, господиня спочатку подала вареники, политі олією, потім з сиром і сметаною, а на закуску — солодкі вареники з ягодами.

Чоловік був дуже вдячний за смачну вечерю, а господиня назавжди запам'ятала, що вареники з різною начинкою люблять тільки свою приправу.

Запитання до обговорення

- Що хотіла приготувати господиня?
- У чому спочатку була помилка господині? Як вона виправила цю помилку?
- Чи пробували ви ліпити вареники разом із матусею чи бабусею?
- Із чого роблять вареники? Що додають у тісто, окрім борошна?
- Із якою начинкою можна робити вареники?

Активності за змістом тексту

- Руханка «Ліпимо варенички». Вихователь в ігровій формі пропонує дітям рухами послідовно відобразити етапи приготування вареничків (замішування тіста, розділення тіста на окремі колобочки, ліплення вареників), виконуючи самомасаж пальчиків, долоньок, рук, вушок.
- Влаштування свята вареників із запрошенням гостей.

Ходить гарбуз по городу

(Народна пісня-гра)

Ходить гарбуз по городу,
Питається свого роду:
— Ой, чи живі, чи здорові
Всі родичі гарбузові?
Обізвалась жовта диня,
Гарбузова господиня:
— Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові!
Обізвались огірочки,
Гарбузові сини й дочки:
— Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові!
Обізвалася морквиця,
Гарбузовая сестриця:

— Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові!
Обізвались буряки,
Гарбузові свояки:
— Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові!
Обізвалась бараболя,
А за нею і квасоля:
— Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові!
Обізвався старий біб:
— Я піддержав увесь рід!
— Іще живі, ще здорові
Всі родичі гарбузові!

Активності за змістом тексту

- Театралізація за змістом тексту казки. Розігрування діалогів персонажів вірша.
- Мовленнєва вправа «Відгадай за описом».
- Дидактична гра «Відгадай на смак» (овочі з казки).

ВЕСНЯНІ СВЯТА

Лідія Повх

Котик і квіти

Наближався Мамин день. Хлопчик вирішив подарувати мамі малюнок. Розклав фарби, поклав на стіл папір. А котик розлив фарбу і забруднив у ній лапки. Пройшовся по столу — на папері залишилися сині сліди. Хлопчик подумав і домалював до слідів листочки. Прийшла мама.

— Ой, які гарні квіти! Хто ж це їх намалював?

Хлопчик і котик разом сказали: — Ми!

Запитання до обговорення

- Коли приходить Мамине свято?
- Як чоловіки зазвичай вітають жінок зі святом?
- Як хлопчик планував привітати маму?
- Розкажіть, що сталося. Чого вчить ця історія?

Що ж ти нам, весно, принесла?

Веснянка

Що ж ти нам, весно, принесла?

Та принесла я вам літечко,

Щоб родилося житечко

Ще й червонії квіточки,

Щоб квітчалися дівочки,

Пісеньки співали,

В решето складали.

Повісили решето на вербі,

Як налинули лебеді
Та звалили решето додолу, —
Час вам, дівчата, додому,
Мішайте свиням полову.
А ви, хлоп'ята, за нами,
Їжте полову з свинями,
А ви, дівчата, — калачі,
Щоб любили вас паничі.

Благослови, мати

Веснянка

Благослови, мати,
Весну закликати!
Весну закликати,
Зиму провжджати!
Зимонька в візочку,
Літечко в човничку.

